

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 219.604 van 4 juni 2012
in de zaak A. 203.694/IX-7550**

In zake : Tom GYSENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 17 februari 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 28 december 2011 van de directeur-generaal van de Algemene Directie Ondersteuning en Beheer van de federale politie waarbij Tom Gyssens niet geslaagd verklaard wordt voor de basisopleiding van inspecteur van politie en waarbij hem de hoedanigheid van aspirant-inspecteur van politie ontnomen wordt.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 april 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Els Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is werkzaam als agent van politie bij de politiezone Schelde-Leie. Hij volgde de basisopleiding inspecteur van politie in de West-Vlaamse politieschool.

3.2. Hij slaagt niet in de eerste zittijd omdat hij maar 52% behaalt op het eindexamen en 58,5% voor het algemeen beoordelingscijfer, terwijl voor beide 60% moet worden gehaald om geslaagd te zijn. De examenjury legt hem op 24 februari 2010 een tweede zittijd op voor het schriftelijk examen en zijn portfolio.

In deze tweede zittijd behaalt hij op zijn eindexamen 55% en voor het algemeen beoordelingscijfer 59,7%. Hij is dus opnieuw niet geslaagd, wat door de jury wordt vastgesteld in haar proces-verbaal van 15 april 2010.

Dientengevolge stelt de directeur van de politieschool, als voorzitter van de examenjury, aan de directeur-generaal van de Algemene Directie Ondersteuning en Beheer (DGS) voor om de verzoeker definitief af te wijzen en hem de graad van aspirant-inspecteur van politie (AINP) te ontnemen. Hij deelt hem ook mee dat, aangezien het resultaat van de tweede zittijd lager is dan dat van de eerste zittijd, de jury van mening is dat er geen potentieel aanwezig is en hij adviseert de verzoeker de opleiding niet te laten overdoen. De verzoeker tekent op 26 april 2010 voor ontvangst van dit voorstel.

3.3. De verzoeker dient hiertegen een verweerschrift in waarin hij vraagt zijn opleiding te mogen hervatten of te mogen verder zetten. Hij stelt ook dat hij de kans moet krijgen om aan een tweede zittijd deel te nemen. Hij wijst erop dat zijn stageverslagen bevredigend tot goed zijn. Verder vraagt hij uitleg over het feit dat hij in de eerste en de tweede zittijd exact dezelfde cijfers bekwam voor de portfolio (dit is het mondeling gedeelte) en hij vraagt ook om in het bezit te worden gesteld van de aanwijzingsakte van de leden van de examenjury, van het proces-verbaal van het verloop van het examen en de beraadslaging van de jury en van de motivering van de examenjury om hem de opleiding niet opnieuw te laten doen.

De directeur van de politieschool reageert daarop. Hij verduidelijkt dat het cijfer voor de portfolio is samengesteld uit twee deelcijfers, één voor het schriftelijke werk en één voor de mondelinge verdediging van dat werk. Hij geeft de deelcijfers op die door de verzoeker werden behaald in de eerste en de tweede zittijd en die er volgens hem op wijzen dat de verzoeker in tegenstelling tot de eerste zittijd in de tweede zittijd een degelijk schriftelijk werk afleverde maar daarentegen heel slecht scoorde op de mondelinge verdediging ervan en besluit dat het puur toeval is dat de twee totaalscores identiek zijn. Hij stelt verder dat de verzoeker wel degelijk reeds een tweede zittijd heeft gekregen en dat het feit dat zijn stage als bevredigend tot zelfs goed werd beoordeeld niet ter zake doet omdat de tekorten zich situeren op het vlak van de studies. Hij wijst erop dat de namen van de jury te vinden zijn in het proces-verbaal van de jury en dat de

motivering om hem niet toe te laten om de opleiding over te doen deze is die is vermeld in de memo-hr die op 26 april 2010 aan de verzoeker werd ter hand gesteld.

In een nieuwe reactie van de verzoeker wijst hij erop dat hij niet wist dat hij in de tweede zitting zijn herwerkt portfolio zou moeten verdedigen. Volgens hem wil de directeur van de opleidingsschool hem niet laten slagen omwille van een vervelend voorval dat zich tijdens verzoekers stage heeft voorgedaan. Hij vindt daarvoor een bewijs in het feit dat de vragen die men tijdens het mondeling examen stelde dikwijls bij de haren getrokken waren en nog weinig te zien hadden met politieel werk wat, zo stelt hij, ook door de waarnemer werd opgemerkt. Hij wijst er nogmaals op dat hij een goede stage heeft doorlopen wat ook door de directeur wordt toegegeven en dat zijn stagementor gedurende de stage schreef dat de verzoeker een prima politieel kennis had en werkgever en dat hij zeker een aanwinst zou zijn voor de federale of lokale politie. Dit staat in contrast met wat de directeur eerder stelde dat er “geen potentieel aanwezig was”.

3.4. De verzoeker wordt dan met een aangetekende zending van 20 september 2010 uitgenodigd om gehoord te worden in het kader van zijn intern beroep. Deze oproep wordt evenwel als “geweigerd” door BPost teruggestuurd. Met een brief van ongekende datum, maar die door de verzoeker naar eigen zeggen op 29 september 2010 werd ontvangen, stuurt DGS een kopie van het volledige dossier op naar de verzoeker en geeft hem nog een termijn van 7 dagen om nog een verweerschrift in te dienen.

Op 4 oktober 2010 dient hij effectief nog een verweerschrift in. Daarin citeert hij uitvoerig uit het zeer lovende verslag dat over zijn stage werd opgemaakt en dat eindigde met een beoordeling “bevredigend” die hem door zijn stagementor, die van het voorval op de hoogte was, werd toegekend. Deze stagementor verantwoordde die beoordeling als volgt: “onze eindbeoordeling ‘bevredigend’ is enerzijds gebaseerd op onze eigen bevindingen (inschatting van het hele voorval) en anderzijds de uitmuntende stage die Tom liep”. De verzoeker

argumenteert dat het buiten proportie is om hem wegens dat voorval de kansen te ontnemen om een verdere carrière uit te bouwen bij de politie.

3.5. Op 28 december 2011 beslist de directeur-generaal DGS zich aan te sluiten bij de beoordeling van de examenjury van de politieschool en verklaart hij de verzoeker niet geslaagd voor de basisopleiding van inspecteur van politie. Hij is eveneens van mening dat het zinloos is om hem de basisopleiding te laten overdoen, aangezien de verzoeker ook in de tweede zittijd er niet in slaagde om de minimumnormen te halen op het eindexamen en het algemeen beoordelingscijfer en er geen tot weinig progressie vast te stellen is in de tweede zittijd waar hij voor het schriftelijk herexamen gevallenstudie een nog lagere score haalde dan in de eerste zittijd. Hij wijst hem dan ook definitief af en ontnemt hem de hoedanigheid van AINP.

Dit is de beslissing die door de verzoeker wordt bestreden. Zij wordt uitvoerig gemotiveerd. De directeur-generaal gaat met name in op alle elementen van verweer die de verzoeker naar voren geschoven heeft.

IV. Ontvankelijkheid

4. Het beroep is gericht tegen de beslissing van 28 december 2011 van de directeur-generaal DGS waarbij de verzoeker, die door de examenjury niet geslaagd was verklaard voor de basisopleiding van inspecteur van politie, definitief afgewezen wordt, met ontneming van de hoedanigheid van aspirant-inspecteur. De negatieve beslissing van de examenjury heeft het karakter van een voorbeslissing in het kader van een complexe verrichting die afgesloten wordt met de beslissing van de directeur-generaal over het hernemen van de opleiding. Dergelijke beslissing kan op zich met een annulatieberoep bestreden worden. De onregelmatigheid ervan kan ook aangevoerd worden in het kader van het beroep tegen de beslissing van de directeur-generaal om de politieambtenaar ongeschikt te verklaren.

V. Onderzoek van de vordering

5. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

6. De verzoeker voert de schending aan van artikel 37, 2°, van het koninklijk besluit van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen van de personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten en houdende diverse overgangsbepalingen (hierna: het koninklijk besluit van 20 november 2001). Hij stelt dat het eindexamen bestaat uit een mondelinge proef die vier onderdelen bevat, maar dat de proef die hij heeft moeten afleggen daar niet aan beantwoordt, aangezien uit het dossier blijkt dat hij alleen beoordeeld werd op zijn portfolio (dit is zijn persoonlijk werk en de verdediging daarvan).

7. De verwerende partij antwoordt daar in essentie op dat, gelet op het grote belang van het persoonlijk werk, het “geheel niet onlogisch is dat vooral hiernaar wordt gerefereerd bij verwijzingen naar het mondeling examen” en dat de gestelde vragen wel degelijk uitstaans hadden met de reglementair voorziene inhoud van de mondelinge proef. Zij voegt daaraan toe dat de mondelinge proef op grond van een weerlegbaar vermoeden en rekening houdend met de deskundigheid van de examinatoren, geacht wordt correct verlopen te zijn terwijl de verzoeker geen serieuze vorm van twijfel naar voren brengt, ook niet met betrekking tot het aantal punten dat hij gekregen heeft.

Beoordeling

8. Artikel 37, 2°, van het koninklijk besluit van 20 november 2001 bepaalt de inhoud van het mondeling examen als volgt: een presentatie door de aspirant van een persoonlijk werk (de portfolio genoemd), een bespreking van de verslagen van de mentor (de begeleider van de aspirant gedurende de opleidingsstages), een bespreking van de zelfevaluatie van de aspirant en in voorkomend geval een mondelinge verdediging van een of meer delen van de schriftelijke proef. Het is duidelijk dat het zwaartepunt van dergelijke proef gelegen is bij het naar voren brengen en de discussie over het persoonlijk werk; de andere componenten gaan immers over verduidelijkingen van gegevens die reeds bij de examencommissie voorliggen en die derhalve slechts aan bod moeten komen wanneer de examencommissie daarover relevante informatie nodig heeft.

9. De loutere omstandigheid dat de examencommissie het mondeling examen beperkt heeft tot de portfolio betekent niet dat het examen door een onregelmatigheid aangetast is.

Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

10. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 38 en 39 van het koninklijk besluit van 20 november 2001. Hij stelt dat de schooldirecteur de leden van de examencommissie moet aanwijzen, maar dat te dezen geen aanstellingsakte bestaat en dat er ook geen rekening gehouden werd met het voorschrift dat de directeur voor de aanwijzing van de voorzitter van de commissie een keuze moet maken uit een vooraf vastgestelde lijst.

Beoordeling

11. De verwerende partij legt met het administratief dossier de bewijzen voor dat de leden van de examencommissie aangewezen zijn door de directeur van de school en dat de directeur de voorzitter van de commissie gekozen heeft uit een lijst vastgesteld door de Vaste Commissie van de Lokale Politie.

Het middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

12. De verzoeker voert de schending aan van artikel 42 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 dat betrekking heeft op de samenstelling van de examenjury. Hij stelt dat de jury tijdens de eerste zitting onregelmatig was samengesteld, inzonderheid doordat zij werd voorgezeten door M. Lamote, die als directiesecretaresse niet als vertegenwoordiger van de directeur van de school kon optreden en ook niet als plaatsvervanger aangewezen was, doordat S. Muylle als lid van de pedagogische cel gezeteld heeft terwijl niet blijkt dat zij die bevoegdheid had en doordat het bewijs niet voorligt dat de examenjury door de directeur was aangesteld. Ook voor de tweede zitting was de jury onregelmatig samengesteld, aangezien S. Muylle het proces-verbaal van het examen niet ondertekend heeft en er bijgevolg geen lid van de pedagogische cel aanwezig was en aangezien ook nu niet blijkt dat de leden van de jury aangewezen werden door de directeur van de politieschool en dat de leden, bedoeld in artikel 42, 3°, van het koninklijk besluit, gekozen werden uit een lijst opgesteld door de directeur-generaal van de federale politie.

13. De verwerende partij legt het bewijs voor dat de examenjury zowel voor de eerste als voor de tweede zitting wel degelijk aangesteld werd door de directeur van de school. Zij stelt voorts dat M. Lamote als stafmedewerkster het best geplaatst is om de directeur te vervangen en dat S. Muylle wel degelijk als

vertegenwoordiger van de pedagogische cel gefunctioneerd heeft. Zij bevestigt ook dat S. Muylle wel degelijk aan de werkzaamheden van de tweede zitting deelgenomen heeft, dat dit bewezen wordt door de vermelding van haar naam op het proces-verbaal en dat het niet ondertekenen door haar van het proces-verbaal een administratieve vergetelheid betreft.

Beoordeling

14. De verwerende partij bewijst dat de juryleden wel degelijk door de directeur van de school zijn aangesteld. Het middel ontbeert op dat vlak feitelijke grondslag.

15. De eventuele vaststelling dat de examenjury tijdens de eerste zitting onregelmatig samengesteld zou zijn geweest kan geen effect meer hebben op de regelmatigheid van de bestreden beslissing, aangezien zij steunt op de werkzaamheden van de examenjury van de tweede zitting, die de beslissingen van de eerste zitting tot de hare heeft gemaakt.

16. Wat de samenstelling van de examenjury tijdens de tweede zitting betreft, legt de verwerende partij ter terechtzitting een verklaring voor waarin alle leden van de examenjury bevestigen dat S. Muylle aan de werkzaamheden van de commissie deelgenomen heeft. De raadsman van de verzoeker betwist de bewijswaarde van dit stuk niet. In de huidige stand van de rechtspleging wordt dan ook aangenomen dat S. Muylle wel degelijk gezeteld heeft en dat een lid van de pedagogische cel van de politieschool wel degelijk deel uitmaakte van de examenjury.

17. In het administratief dossier ontbreekt wel het bewijs dat het lid van het operationeel kader van de federale politie, bedoeld in artikel 42, 3°, van het koninklijk besluit van 20 november 2001, gekozen werd uit een lijst opgemaakt door de directeur-generaal van de federale politie. Het blijkt evenwel niet dat die formele tekortkoming aan de verzoeker enig nadeel berokkend heeft. Hij betwist immers niet dat een lid van de federale politie, dat over de vereiste kwalificatie

beschikt, regelmatig aan de beraadslagingen van de jury deelgenomen heeft. De verzoeker heeft geen belang bij dit middelonderdeel.

Het middel is, in zijn geheel genomen, niet ernstig.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

18. De verzoeker voert de schending aan van artikel IV.II.44, 3° en 4°, RPPol en van artikel 43 van het koninklijk besluit van 20 november 2001. Hij zet uiteen dat volgens deze regeling de directeur-generaal beslist over het overdoen of de definitieve afwijzing van de niet-geslaagde kandidaten op grond van een gemotiveerd advies van de examenjury waarin onder meer rekening gehouden wordt met het verslag over het professioneel functioneren, het verslag over het dagelijks werk en het algemeen beoordelingscijfer toegekend na het eindexamen. Te dezen is in het advies van de examencommissie niets te vinden over het verslag inzake zijn professioneel functioneren of zijn dagelijks werk, maar wordt enkel gerefereerd aan zijn puntencijfer voor het eindexamen en zijn algemeen beoordelingscijfer. Hoewel hij in zijn verweerschrift erop gewezen heeft dat zijn stageverslagen bevredigend tot goed zijn, maar de directeur dat afgewezen heeft als niet ter zake, grijpt de directeur-generaal exclusief terug naar het standpunt van de examenjury dat er, afgaande op de punten, weinig progressie gemaakt is tussen de eerste en de tweede zitting hetgeen geen regelmatige onderbouw kan vormen voor de bestreden beslissing.

19. De verwerende partij antwoordt dat artikel 43 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 bepaalt met welke elementen de jury “onder meer” rekening kan houden. Dit betekent dat de examenjury voor haar advies over de toepassing van artikel IV.II.44, 3° en 4°, RPPol over een beoordelingsvrijheid beschikt. In die optiek heeft de examenjury zich toegespitst op de volgens haar wezenlijke elementen, te weten de zeer povere progressie van de verzoeker tussen de eerste en de tweede zitting. En uit de bestreden beslissing blijkt dat de

directeur-generaal wel degelijk rekening gehouden heeft met de verslagen over het professioneel functioneren, over het dagelijks werk en het algemeen beoordelingscijfer.

Beoordeling

20. Het advies van de examenjury steunt wezenlijk op de vaststelling dat het resultaat van de verzoeker in de tweede zitting -waarin hij zowel het schriftelijk examen, met uitzondering van het “proces-verbaal”, als het mondeling examen moest overdoen- nog slechter was dan in de eerste zitting en dat hij de vereiste minimumnorm niet haalde. Er wordt ook verwezen naar “uiterst zwakke scores in de eerste en de tweede zitting” en het feit dat hij op het einde van de tweede zitting nog altijd 5% onder de minimumnorm zit; er wordt besloten dat zijn resultaat in de eerste en de tweede zitting “bewijst dat er geen potentieel aanwezig is” zodat de opleiding niet mag worden overgedaan. De examenjury heeft zich dus voor haar negatief advies exclusief gesteund op het examenresultaat van de verzoeker.

21. Uit de bestreden beslissing, die uitvoerig gemotiveerd is, blijkt evenwel dat de directeur-generaal, hoewel hij ook het door de examenjury naar voor geschoven argument van het gebrek aan progressie gehanteerd heeft, toch ook -punt 15 van het besluit- oog gehad heeft voor het professioneel functioneren en de resultaten van zijn dagelijks werk.

In zoverre zou kunnen gesteld worden dat de examenjury een onvolkomen advies had gegeven door enkel te verwijzen naar de prestaties van de verzoeker op het eindexamen, is dat gebrek rechtgezet door het onderzoek van de directeur-generaal.

Het middel is niet ernstig.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

22. De verzoeker voert de schending aan van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij stelt dat hij ten onrechte wordt uitgesloten van het overdoen van de opleiding, aangezien zijn professioneel functioneren bevredigend beoordeeld was, ook zijn dagelijks werk goede resultaten opleverde en hij enkel op het eindexamen 5% onder de minimumnorm bleef en een algemeen beoordelingscijfer behaalde met een tekort van 0,3%. Hij benadrukt dat zijn professioneel functioneren en zijn stage eigenlijk zeer goed beoordeeld werd maar dat een spijtig voorval, waarvoor hij zijn fout erkent, hem op dat vlak parten gespeeld heeft. Hij erkent dat hij moeite heeft gehad met de theorie op het eindexamen, maar is van oordeel dat zijn prestaties in het algemeen van die aard waren dat het zinloos zou zijn hem de opleiding te laten overdoen. Hij herhaalt ook nog dat het onzorgvuldig is om bij de beoordeling van zijn prestaties alleen rekening te houden met het vastgesteld gebrek aan progressie tussen de eerste en de tweede zitting.

23. De verwerende partij wijst op de marginale bevoegdheid van de Raad van State ter zake en stelt dat de verzoeker geen kennelijke wanverhouding tussen de beslissing en de in aanmerking genomen motieven aantoonst. Hij was niet geslaagd voor het eindexamen en het bestuur kon daar consequenties aan verbinden. Zij is ook van oordeel dat de directeur-generaal wel degelijk alle aspecten van de zaak onderzocht heeft alvorens te besluiten dat de verzoeker de opleiding niet mocht overdoen.

Beoordeling

24. Terecht verwijst de verwerende partij naar de marginale toetsingsbevoegdheid van de Raad van State. Hij moet zich beperken tot het onderzoek van de vraag of het door het bestuur ingenomen standpunt -dat het geen zin heeft de verzoeker de opleiding te laten overdoen omdat na de tweede zitting

geen progressie in de theoretische kennis vastgesteld is kunnen worden- elke redelijkheid te buiten gaat. De vaststelling dat de directeur-generaal ook had kunnen besluiten dat hij de opleiding wel mocht overdoen bevat dat bewijs niet.

25. Wat betreft het verwijt van onzorgvuldig handelen door het bestuur, zoals de verzoeker dat uiteenzet, wordt verwezen naar de bespreking van het derde middel.

Het middel is niet ernstig.

F. Zesde middel

Standpunt van de partijen

26. De verzoeker voert de schending aan van de hoorplicht doordat hij werd opgeroepen om gehoord te worden in het kader van het onderzoek van de zaak door de directeur-generaal, maar dat die oproeping hem niet bereikt heeft. Hij heeft wel de gelegenheid gehad om schriftelijk zijn verweer te voeren, maar dat doet niets af aan de bedoeling van het bestuur om hem mondeling te horen, hetgeen hij niet heeft kunnen doen.

27. De verwerende partij antwoordt dat de oproeping voor verhoor aangetekend naar het adres van de verzoeker werd verstuurd, maar dat de zending als “geweigerd” teruggekeerd is zodat de verzoeker ter zake zelf verantwoordelijkheid draagt.

Beoordeling

28. Aan de hoorplicht is voldaan wanneer de betrokkene de gelegenheid heeft om schriftelijk zijn argumenten ter kennis van het bestuur te brengen. De verzoeker heeft verschillende verweerschriften ingediend en hij toont niet aan welke meerwaarde een mondeling gesprek met de directeur-generaal of zijn aangestelde had kunnen hebben.

Het middel is niet ernstig.

BESLISSING

De Raad van State verwierpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 juni 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche